

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
1.1. Znaczenie metod i urządzeń pomiarowych w badaniu właściwości surowców i odpadów mineralnych	8
1.2. Stan wiedzy na temat badania właściwości surowców i odpadów mineralnych	12
1.3. Charakterystyka materiału wykorzystanego w badaniach	17
2. Metody i urządzenia pomiarowe wykorzystywane w badaniu właściwości fizycznych surowców i odpadów mineralnych	28
2.1. Oznaczanie gęstości, gęstości nasypowej i stopnia porowatości	28
2.1.1. Gęstość	28
2.1.1.1. Piknometria gazowa	29
2.1.2. Gęstość nasypowa	31
2.1.3. Stopień porowatości	31
2.1.4. Przykłady oznaczania gęstości, gęstości nasypowej i stopnia porowatości surowców oraz odpadów mineralnych	32
2.1.4.1. Określanie gęstości popiołów lotnych z wykorzystaniem piknomietru helowego	32
2.1.4.2. Określanie gęstości nasypowej	34
2.1.4.3. Wyznaczanie stopnia porowatości	36
2.2. Oznaczanie powierzchni właściwej	37
2.2.1. Określanie powierzchni właściwej na podstawie pomiaru szybkości przepływu gazu lub cieczy przez warstwę sprasowanej próbki	38
2.2.1.1. Podstawy teoretyczne	38
2.2.1.2. Aparat Blaine'a	40
2.2.2. Przykłady wyznaczania powierzchni właściwej przy użyciu aparatu Blaine'a	44
2.2.2.1. Warunki pomiaru – przygotowanie urządzenia i próbki	44
2.2.2.2. Wyniki pomiaru	48

2.3. Analiza ziarnowa (granulometryczna)	50
2.3.1. Klasyfikacja metod oznaczania uziarnienia	53
2.3.2. Laserowy pomiar składu granulometrycznego	55
2.3.2.1. Fizyczne podstawy pomiaru	56
2.3.2.2. Optyczno-techniczne podstawy pomiaru	57
2.3.2.3. Budowa granulometru	57
2.3.2.4. Określane właściwości	59
2.3.3. Przykłady pomiaru składu ziarnowego surowców i odpadów drobnoziarnistych	61
2.3.3.1. Przygotowanie próbek i przeprowadzenie pomiaru	61
2.3.3.2. Wyniki analizy granulometrycznej popiołów lotnych	62
3. Metody i urządzenia pomiarowe wykorzystywane w badaniu właściwości chemicznych oraz mineralogicznych surowców i odpadów mineralnych	67
3.1. Analiza chemiczna	67
3.1.1. Spektrometria z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP)	68
3.1.1.1. Atomowa spektrofotometria emisyjna z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-OES)	69
3.1.1.2. Spektrometria mas z plazmą wzbudzoną indukcyjnie (ICP-MS)	70
3.1.2. Przykłady wykorzystania spektrometrii z plazmą wzbudzoną indukcyjnie do określania właściwości chemicznych surowców i odpadów	71
3.2. Rentgenowska analiza fazowa	78
3.2.1. Promieniowanie rentgenowskie i jego ugięcie w kryształach	78
3.2.2. Metoda proszkowa Debye'a–Scherrera–Hulla (DSH)	80
3.2.3. Budowa i zasada działania dyfraktometru rentgenowskiego	80
3.2.3.1. Lampa rentgenowska	81
3.2.3.2. Goniometr rentgenowski	82
3.2.3.3. Detektor promieniowania rentgenowskiego	84
3.2.3.4. Rejestrator obrazu dyfrakcyjnego	85
3.2.3.5. Dyfraktometr rentgenowski wykorzystywany w badaniach	85
3.2.4. Określane właściwości	86
3.2.5. Przykłady zastosowania rentgenowskiej analizy fazowej do badania właściwości surowców i odpadów	87
3.2.5.1. Przygotowanie próbek i przeprowadzenie pomiaru	87
3.2.5.2. Wyniki pomiaru	87
3.3. Analiza termiczna	94
3.3.1. Termogravimetria (TG)	95
3.3.2. Termiczna analiza różnicowa (DTA)	96

3.3.3. Kompleksowe metody analizy termicznej	98
3.3.4. Określane właściwości	99
3.3.5. Przykłady zastosowania kompleksowych metod analizy termicznej stosowanych w określaniu właściwości chemicznych surowców i odpadów mineralnych	100
3.3.5.1. Przygotowanie próbek i przeprowadzenie pomiaru	100
3.3.5.2. Wyniki badań	100
3.4. Skaningowa mikroskopia elektronowa	110
3.4.1. Podział mikroskopów elektronowych	110
3.4.2. Podstawy skaningowej mikroskopii elektronowej	113
3.4.3. Podstawy mikroanalizy rentgenowskiej	117
3.4.4. Budowa i zasada działania skaningowego mikroskopu elektronowego	120
3.4.5. Preparatyka mikroskopowa	122
3.4.6. Techniki pomiarowe mikroskopu stosowane w badaniu właściwości surowców i odpadów mineralnych	123
3.4.6.1. Mikroskop elektronowy skaningowy	123
3.4.6.2. Mikroanalizator rentgenowski	124
3.4.7. Przykłady wykorzystania skaningowej mikroskopii elektronowej do określania właściwości surowców i odpadów mineralnych	126
3.4.7.1. Przygotowanie próbek i przeprowadzenie pomiaru	126
3.4.7.2. Zdjęcia SEM popiołów lotnych	127
3.4.7.3. Określanie właściwości popiołów lotnych przy użyciu SEM	133

4. Kompleksowe procedury badania właściwości surowców i odpadów mineralnych

z wykorzystaniem analizy obrazów oraz sieci neuronowych	137
4.1. Podstawy analizy obrazu	137
4.1.1. Obrazy w informatyce	137
4.1.2. Przetwarzanie obrazu	140
4.1.2.1. Przekształcenia geometryczne	140
4.1.2.2. Przekształcenia punktowe	141
4.1.2.3. Przekształcenia kontekstowe (filtry)	146
4.1.2.4. Przekształcenia morfologiczne	148
4.1.3. Analiza obrazu	152
4.1.3.1. Segmentacja	152
4.1.3.2. Indeksacja	153
4.1.3.3. Pomiary	153

4.1.4. Oprogramowanie stosowane w analizie obrazu	162
4.1.5. Przegląd badań z zakresu analizy obrazu	163
4.2. Przykłady zastosowania analizy obrazów i sieci neuronowych w badaniu właściwości popiołów lotnych	169
4.2.1. Określenie metodyki badań	170
4.2.2. Właściwości popiołów lotnych określane w analizie obrazu	174
4.2.3. Wydzielenie typów popiołów lotnych i przygotowanie danych do analizy za pomocą sieci neuronowych	192
4.2.4. Określenie metodyki poszukiwania modeli klasyfikujących typy popiołów lotnych	194
4.2.5. Omówienie modeli klasyfikujących wszystkie typy popiołów w układzie dwunastostanowym, siedmiostanowym, sześciostanowym i czterostanowym	199
4.2.6. Podsumowanie wyników badań z zastosowaniem analizy obrazów	227
5. Zakończenie	229
Literatura	231